

A munkásérdekek védelme

Ülést tartott az SZMT

Több mint 144 ezer tagja van a szakszervezeteknek Csongrád megyében. A mozgalmi munka összefogását, irányítását 7 ezer bizalmi, 342 szakszervezeti bizottság és 81 vállalati szakszervezeti tanács irányítja. A környezetünkben dolgozó szervezett munkások legfelsőbb fóruma, a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa tegnap, csütörtökön ülést tartott, hogy meghallgassa és megvitassa az elnökség beszámolóját az elmúlt évben végzett munkájáról. A tanács ülésén megjelent Baranyai Tiborné, a SZOT elnökségének tagja, a textiles szakszervezet főtitkára, dr. Szánál Imre, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága végrehajtó bizottságának tagja, Takács Imréné országgyűlési képviselő, a szegedi textilművek dolgozója és dr. Bozó Sándor, a megyei tanács vb-titkára. Oláh Mihálynak, az SZMT elnökének megnyitása után Juhász József, az SZMT vezető titkára mondtott szöveges beszámolót a tanács tagjai már előbb megkapták írásban. A beszámoló követően Vizsok Lászlóné az SZMT mellett működő számvizsgáló bizottság elnöke tájékoztatta a résztvevőket tavalyi tapasztalatairól.

Az írásbeli és a szóbeli beszámoló sokoldalúan elemezte a szakszervezetek fel-

adatait; hogy az alapszervezetek és a tisztségviselők tevékenyen vegyenek részt a vállalati tervező-munkában, a beruházási egyensúly javítása érdekében szükséges üzemi koncepciók helyes kialakításában, a gazdálkodás hatékonyságának elősegítésében, a szocialista munkaverseny fejlesztésében, a munka- és üzemszervezési intézkedések kimunkálásában, s minden olyan döntés, intézkedés meghozatalában, ahol a munkásérdekeket képviselni kell.

A dolgozó emberek élet- és munkakörülményeinek változásáról szólva hangsúlyozták, hogy a Szegeden és a megyében megvalósuló beruházások eredményeképpen több új és modern gyárat építettek, ahol termelékenyebb gépek, s megfelelő szociális körülmények szolgálják a munkásokat. Azzal viszont nem értenek egyet a szakszervezetek, hogy a szépen haladó lakásépítkezéseknél nem tartanak lépést a kommunális beruházások. Jelentős elmaradás van az egészségügyi létesítmények, a gyermekintézmények, a kereskedelmi hálózat, a kulturális, szociális és sportcélokat szolgáló létesítmények felépítésében. A lakásépítkezések struktúrájában is kevés az állami lakásépítés, s így a kis jövedelmű munkáscsaládok kerülnek hátrányos helyzetbe. A szakszervezetek me-

gyei vezető testülete továbbra is erőteljesen szorgalmazza, hogy alakuljanak munkásiak-építő szövetkezetek, és a vállalatok adjanak minél nagyobb anyagi támogatást a lakást építő dolgozóknak.

Részletesen szóba került a legutóbbi béremelések végrehajtása. A megyében és Szegeden 52 ezer munkást érintett a központi bérintézkedés. A legtöbb helyen a központi bérösszeghez hozzáadták a saját forrásokból származó pénzösszegeket is, s nem egy gyárban 10-15 százalékkal javították a szakmunkások fizetését. A szakszervezetek lényeges feladatuknak tartják a fogyasztói érdekvédelmet. Közel ötszáz kereskedelmi ellenőrzést tartottak az elmúlt időszakban és minden esetben felleptek a jogosulatlan áremelések ellen. Megnyugtatónak tartják, hogy a tej és tejtermékek árának emelésekor 123 ezer fő kapott a megyében 50 forintos kiegészítést: családi pótlék, nyugdíjkiegészítés, gyermekgondozási segély felemelése, vagy ösztöndíj-kiegészítés címén. Az SZMT ülésén élénk vita kísérte a beszámolót, sok hasznos javaslat is elhangzott, hogy a munkásérdekek védelmének szellemében végezzék további tennivalóikat a szakszervezeti alapszervezetek és a választott tisztségviselők.

Lakásgazdálkodás

Nagy számok — rövid listák

Ha utánaszámolunk, az igények elbírálásánál közel 1 millió adatot kell összevetni Szegeden. Ezért vezették be a lakásigények gépi feldolgozását az ország több városában is. Ahol az igénylők száma 2-3 ezernél több, manuális munkával már nem lehetne időben rendet tenni az adatok ilyen dzsungelében. S azt is elmondták még az igazgatási osztályon, illetve a lakáshivatalban: ha valaki kevésbé jogosultat 200-300 hellyel előbb lát esetleg az előzetes névsorban, az egyáltalán nem jelenti azt, hogy valóban megelőzi őt a kiutalásban.

De haladjunk tovább a lakásgazdálkodással összefüggő kérdések vonulatán. Sokszor és sokan megkérdézik, amikor az építőipar eredményeiről számot adunk, amikor a lakásépítés statisztikáját bemutatjuk: ha ezernél is több már évente az új lakás, miért olyan lassan apad a lista? Vagyis: mi lesz a megépült lakások sorsa?

— Vegyük a tavalyi példát! Az állami lakásépítési program Szegeden a tanács beruházási vállalata és az építőipar kivitelező vállalatai között kötött szerződés szerint halad. Ez a múlt esztendőben 1411 lakást jelentett. Sajnos, december 31-ig nem sikerült mindezt megkapni az építőktől. Az épülő lakásokra a tanács végrehajtó bizottsága dolgozza ki az elosztási tervet, s a lakáshivatalnak eszerint kell eljárnia. Állami és tanácsi értékesítésűnek (szövetkezeteké) 569-et, illetve 344-et minősített a végrehajtó bizottság. Ebből az igénylési sorrendre, az igénylőknek 150 állami és 226 szövetkezeti lakás jutott — vagyis az 1411-ből összesen 376.

— Keressük meg a többi, legalábbis azt, aminek a végleges átadása megtörtént 1972-ben. Az OTP 336 lakás-

sal „részt” a tavalyi tervből; közel 200 lakást idegen építőknek raktak (ide tartozik az olajipar és egyéb lakást építő vállalatok, vagy intézmények); az új lakásrendelet bérlőkijelölési és vevőkijelölési jog megváltását engedélyezi vállalatoknak, s erre is egyre nagyobb az igény; átmeneti lakások tucatjait kellett biztosítani a felújítások folyamatosságához; házfelügyelői lakásokra is szükség van; nem beszélve a szanálásokról, amelyek már-már az új lakások 15-18 százalékát is „elviszik”.

A lakáshivatal a lakással nem rendelkezők számára a névsor alapján gazdálkodik a lakásokkal. Nemcsak az újakkal természetesen, hanem az egyéb módon felszabadulókkal is. Így tehát mégsem csak 376 jutott tavaly a „listára”. A kiutalt állami és szövetkezeti lakásokból ugyanis valamivel többen részesedtek. Lássuk hát, kiket ért ilyen szerencse!

— Tavaly 195 lakást szüntettünk meg, mint emberi hajléknak alkalmatlant, életveszélyessége vagy egészségtelensége miatt. Ez a törekvésünk évek óta tart már, hiszen a legutóbbi párttervezetek is úgy foglaltak állást: a legsürgetőbb feladat, hogy kihozzuk a családokat az elviselhetetlen körülményekből. Sajnos, évek gondoskodásával sem tudjuk megakadályozni, hogy a szegedi lakóházak jó részének kora és állapota válságos, tönkremenetelük rohamos. Különböző gondoskodást érdemelnek azok a családok, amelyekben fertőző beteg él. Az elmúlt évben 4 esetben tudtunk segíteni ilyen családnak lakással. Rendelet mondja ki: az épülő új lakásoknak legalább 20 százalékát fiatal házaspároknak kell adni, hogy családot tudjanak alapítani. Erre tavaly 260 la-

kas jutott. Munkáscsaládok közül 295 költözhetett új lakásba 1972-ben. A számok gyakran fedik egymást, tehát nem abszolút lakásszámot jelentenek. A különböző kategóriák részesedését, a róluk való gondoskodást jobban kifejezi az, hogy a munkáscsaládok részesedése 83,3 százalék volt, a fiatal házaspároké 79 százalék.

A lakáshivatalnak abba nincs beleszólása, hogy az idegen építetők, a bérlőkijelölési vagy vevőkijelölési jogot megváltó intézmények és vállalatok kinek adják a lakást — csak az igényjogsultság mértékét vizsgálják. A többi a vállalatok dolga, amelyek anyagi áldozatot vállalnak dolgozóik lakásvisszonyainak javításáért. Eközben természetesen előadhat, hogy jobb lakáskörülmények között élő vállalati dolgozó jut még jobb lakáshoz, s a listán következők rászorultabbnak még várni kell. De ez két külön kezelt tétel. Megeshet, hogy egy vállalat olyan embernek vált meg lakást, akinek valahol másutt villája van, és autóval is rendelkezik. Hogy a kivételezés jogos vállalati érdekből történik-e, annak ódiumát a vállalat vezetői viselik; ők tartoznak érte magyarázattal a dolgozóknak, minthogy vállalati alapokból fizetnek érte. Ezt pedig azért említjük meg, mert gyakran összekeveredik a köztudatban az a jogcím, amelynek alapján emberek lakáshoz jutnak, s ilyenkor születnek a gyanúsítások, a mendemondák.

Emellett természetesen vannak városi érdekek is, amelyeket időnként lakással is támogatni kell. A számok sorában azonban ezek nagyon törpe tételek, s ezeket a jogszabályok szigorúan határozzák meg.

(Következik: Szanálás, üres lakások)

A SZONDÁTÓL A RENDSZÁMIG

Tíz nap tapasztalatai az utakon

Ismeretes — lapunkban annak idején hírül adtuk, hogy a Csongrád megyei Rendőr-főkapitányság közlekedési osztálya január 1-től tíz napon át nagyarányú ellenőrzést tartott az utakon. Közreműködtek az ellenőrzésben munkásőrök, önkéntes rendőrök, KPM-ellenőrök, vállalatok forgalmi és műszaki beosztású dolgozói, KISZ-szervezetek ifjú gárdistái. Segítségetek ajánlották fel az Autóklub és a motoros szövetség tagjai közül is sokan, akik saját járműveikkel térítés nélkül járták az utakat. Mindezek alapján elmondhatjuk: ez a közlekedésrendészeti ellenőrzés széles körű társadalmi összefogáson alapult. Ennek meg is volt az eredménye, mert az ellenőrzés időszaka alatt halálos kimenetelű közlekedési baleset nem volt Csongrád megyében. Súlyos, vagy könnyű sérüléssel járó esetet is kevesebbet jegyeztek fel ezekben a napokban, mint tavaly ilyenkor ugyanezekben a hetekben.

Nem volt titok a gépjárművezetők előtt, hogy a legféltrehatóbb utakon is találkoznak ellenőrzéssel, tehát figyelmesebben, gondosabban közlekedtek. E tíz nap megmutatta, hogy lehet jól és baleset nélkül is vezetni, vad rohanás nélkül is célhoz érni. A számok önmagukért beszélnek: tíz nap alatt 62 ezer 200 járművet állítottak meg az utakon és „vizsgáztattak”. természetesen a volán mögött ülőket is. Az ellenőrzött tehergépkocsik száma 14 ezer 547, a személygépkocsiké 16 ezer 377, a motorkerékpároké 10 ezer 771. Az ellenőrzött traktorok, munkagépek, vontatók száma 4384, a kerékpároké,

segédmotoroké pedig 12 ezer 042, a lovaskocsiké pedig 2716.

A széles körű ellenőrzés viszont azt is tükrözi most a statisztikában, hogy még mindig ünek olyanok a volánok mögött, akikről tartani kell gyalogosoknak és más gépjárművezetőknek egyaránt. Ezek elsősorban az ittas vezetők, akiket „megvallattak” alkoholszondával. 131 gépjárművezetőnél mutatott ki a szonda alkoholfogyasztást. Ennek azonnali következménye volt, hogy 18 gépjárművezetőtől a helyszínen elvették a jogosítványt, 25 ittas vezető ellen pedig büntető eljárást kezdeményeztek.

Mindenütt udvariasak, előzékenyek voltak az ellenőrzők, ami bizonyít, hogy 8524 esetben figyelmeztették a gépjárművezetőket kisebb hiányosságokra. Más esetekben viszont hathatósabb intézkedésnek bizonyult a helyszíni bírság. Komolyabb hiányosságok észlelésekor azonban nem volt elkerülhető a feljelentés szabálysértés miatt. Az ellenőrzés most sem volt elnéző, mint ahogy máskor sem azokkal szemben, akik gépjárművezetésre jogosító vizsga nélkül merészkednek ki a közutakra gépkocsival, motorkerékpárral. Ezúttal a tíz nap alatt 25-en szaladtak be az ellenőrzésbe, akik nem rendelkeztek gépjárművezetésre jogosító vizsgával.

Az ellenőrzők nem pusztá kézzel álltak ki az utakra. Rendelkezéseikre álltak mind azok a technikai eszközök, amelyekkel például mérték a kormányyszerkezetet, a világítás-berendezést, a gumikopását, a gépjárművek lassulását, s nem utolsósorban

a levegőt szennyező kipufogógázokat, hogy megállapítsák a motorok esetleges rossz beállítását. Ezek alapján sok esetben kiderült, hogy műszakilag hibás gépjárműveket is futtatnak az utakon. Legtöbbször rossz volt a fékberendezése, a kormányszerkezete. S ilyenkor nem lehetett eltekinteni a gépjárművek rendszámátlátlójának azonnali leszerelésétől. Az ellenőrzők tapasztalták, hogy este kevesebb kerékpáros közlekedett világítás nélkül, mint korábban. A műszaki üzletben egyszerűen keresetű váltak a kerékpárra szerelhető első és hátsó világítási berendezések.

A technikai eszközök birtokában nem tudnak mellébeszélni a gyorshajtók, a szabálytalanul előzők és azok, akik rosszul bekötött lámpákkal pásztazzák este az utakat. Az ellenőrzés tíz napja alatt — amely kiterjedt a nap minden órájára — azok is megtanultak gondosan és figyelmesen vezetni, akik erre eddig nem fordítottak kellő figyelmet.

L. F.

A népi ellenőrzés vizsgálatai

Az elmúlt évben a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság 29, a megyei és fővárosi népi ellenőrzési bizottságok 187, a járási és a fővárosi kerületi bizottságok 761 témavizsgálatot fejeztek be. Ezenkívül a különböző szintű népi ellenőrzési bizottságok 321 célvizsgálatot, s a lakosság bejelentései, illetve panaszai alapján 2519 vizsgálatot végeztek. A vizsgálatok során 19 042 gazdálkodó egységnek tartottak ellenőrzést, több mint 27 000 népi ellenőr közreműködésével. (MTI)

Tanácsülés Mórahalmon

A tavalyi évi költségvetési terv végrehajtását az 1973. évi költségvetési és fejlesztési tervet tárgyalta meg tegnap ülésén — többek között — Mórahalom nagyközségi tanácsa.

A beszámoló megállapítja, hogy a tavalyi költségvetést 86 százalékban teljesítették, ugyanis kapacitás hiányában nem mindent tudtak megvalósítani. A módosított bevétel terv több mint 7 és fél millió volt, amelyet 99,5 százalékra teljesített a móraalmi tanács. Többek között a közvilágítás és az úthálózat bővítésére, parkfenntartására, köztisztasági feladatok elvégzésére használtak fel belőle jelentős összegeket.

Az idén Mórahalom 7 millió 369 ezer forintból gazdálkodhat. A tanácsülés megállapította, hogy ez csak a minimális igényeket tudja fedezni. Megnövekedett a szociális és egészségügyi ágazat kiadásainak összege, ugyanis az egészségügyi kombinát fenntartása várhatóan sokba kerül. A felújítási keret alig 400 ezer forint, ebből az összegből a régóta esedékes bölcsődefelújítást szeretnék megvalósítani. Nehéz volt összeállítani a fejlesztési alap felhasználásának idejéig tervét is, mert sok olyan feladat van, amelynek megoldása feltétlenül szükséges. A kiadások és a várható bevételek összevetésekor kiderült, hogy 600 ezer forint hiányzik, ezt kölcsönként szeretnék megszerezni. Hárommillió 300 ezer forint bevételre számítanak és 3 millió 393 ezer forint a legszűkebben számolt várható kiadások végösszege.

A tanácsülésen az egészségügyi és szociális bizottság, valamint a művelődési bizottság is beszámolt a választás óta végzett munkáról. Ebben a ciklusban Mórahalmon is ez volt az utolsó tanácsülés — a vb közzönetét mondtott a tanács tagoknak az elmúlt két évben végzett jó munkájukért.

Munkaverseny a szövetkezetekben

A MESZÖV elnöksége és a KPVDSZ megyei bizottsága együttes ülésen értékelte tegnap a megye fogyasztási, takaréki és lakásszövetkezetei szocialista munkaversenyének elmúlt évi eredményeit. Az ülés megállapítása szerint a munkaverseny meghirdetése hasznos volt, eredményeit a szövetkezetek tagsága és a lakosság kölcsönösen élvezhette, hiszen a munkaverseny alapvető célja a jobb ellátás megszervezése volt.

A két bizottság értékelése szerint a fogyasztási szövetkezetek közül a kisteleki „Egység” AFESZ és a dorozsmai szövetkezet egyéb kategóriában pedig a Szőregi Virág- és Dísznövénytermesztő AFESZ emelkedett ki. A takarékszövetkezetek sorában a zakányszéki és a csanádpalotai jár az élen, dícséret illeti az üllési, a pusztamérgesi, a deszkít és az apátfalvit is. A lakásszövetkezetek közül a szegedi Vedres István Lakásszövetkezet áll az első helyen.

A szocialista munkaversenyben eljáró szövetkezetek eredményeit megfelelő javaslattal a SZÖVOSZ elnöksége és a KPVDSZ Országos Elnöksége elé terjesztik.